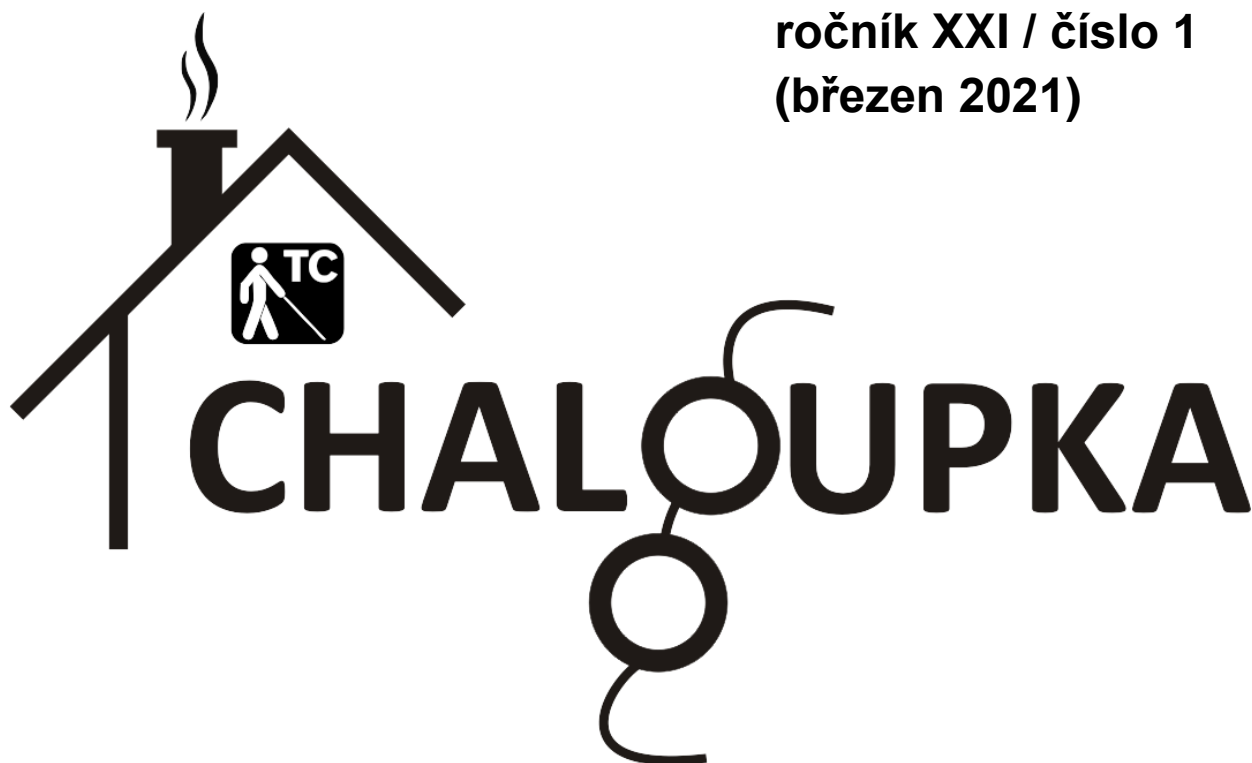

ročník XXI / číslo 1
(březen 2021)

*Časopis pro zřakově postižené z Brna
a Jihomoravského kraje*

Vydává:
TyfloCentrum Brno, o. p. s.
Chaloupkova 7
612 00 Brno

**Časopis od roku 2005 dotuje Úřad městské části
Brno-Královo Pole (kralovopole.brno.cz).**

Obsah čísla

CO JE U NÁS NOVÉHO	4
HapAteliér se vrací domů.....	4
UDÁLO SE U NÁS... ..	5
Slovní a vědomostní hry online.....	5
Událo se v Břeclavi	7
Pozdravy ze Znojma	8
INFORMACE PRO KAŽDÉHO	9
Architektonické bariéry.....	9
Změna tramvajových linek do Bystrce	9
Výluka tramvají na Lesnou	9
ÚAN Zvonařka v novém	10
Ostatní informace.....	13
Zdarma po dálnici a rychlostní komunikaci.....	13
ZAŽIJTE S NÁMI	15
Čaj o páté ve čtyři	15
Online herní posezení.....	15
LITERÁRNÍ KOUTEK.....	16
Knižní novinky	16
Knižní doporučení	18
Knižní klub	19
S CHALOUPKOU V KUCHYNI	21
Velikonoční pečení, tentokrát u vás doma	21
Velikonoční jídáše	21
Velikonoční tradice.....	23
UŽITEČNÉ KONTAKTY	24

Vážení čtenáři,

vítám vás u prvního čísla naší Chaloupky v roce 2021. Prožíváme těžkou dobu, která doléhá na každého z nás. Nemáte to jednoduché vy, naši čtenáři, naši klienti, ale nemají to jednoduché ani naši pracovníci. Práce z domu se může na první pohled jevit jako fajn, ale záleží na okolnostech. Hodně těžké to mají pracovníci, kteří mají své rodiny a děti školou povinné. Domácí prostor musí dělit na pracoviště a domácí výuku školáků. Mnohdy se starají o vlastní rodiče či prarodiče. Mají můj velký obdiv za to, jak se vám věnují.

Samotná bezkontaktní práce s vámi, našimi klienty, je velmi omezená. Myslím, že v této nelehké době se ukazuje, jak důležité jsou pro vás, naše klienty kompenzační pomůcky na bázi PC. V této době jejich význam značně vzrostl. Ten, kdo s těmito PC pomůckami umí, ví, jak v této době významně pomáhají.

Náš nový dům sice na své první klienty stále čeká a doufám, že to už bude brzy, kdy přivítá své první klienty. Zatím se zabydlujeme a upravujeme vše tak, aby dům dobře sloužil.

Nouzový stav trvá již dlouho a nelze donekonečna odkládat nezbytnou ambulantní péči. Služby tedy již budeme postupně zpřístupňovat, zejména tam, kde se bez osobního setkání neobejdeme, např. v případě výběru kompenzační PC pomůcky u prvožadatelů, kde je zapotřebí pomůcku osobně vyzkoušet. Informace budeme postupně zveřejňovat, zejména prostřednictvím naší e-mailové konference „jm-info“ a na webových stránkách.

Všem přeji hlavně hodně zdraví a vydržíme.

Hana Bubeníčková

HapAteliér se vrací domů

Dne 5. 3. 2021 se sociálně terapeutická a chráněná dílna HapAteliér přestěhovaly ze svého působiště na adrese Poděbradova 58 do nového Domu sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky na adrese Chaloupkova 7, Brno – Královo Pole. Vrábí se tak a připojí, po dvanácti letech odloučení, zpět „pod jednu střechu“ k ostatním sociálním službám, které TyfloCentrum Brno poskytuje pro osoby se zrakovým postižením. Přístup k této sociální službě tak bude, díky pracovišti v jednom domě, mnohem snazší.

Brzy tedy bude sociálně terapeutická a chráněná dílna HapAteliér připravena poskytovat služby na nové adrese Chaloupkova 7, Brno – Královo Pole. Na této adrese bude také pěkný obchod s výrobky lidí se zrakovým postižením z naší chráněné dílny. Pro kontakt na pracovníky dílny můžete využívat stávající čísla na mobilní telefon a e-mail.

Otevření sociálně terapeutické dílny HapAteliér pro klienty a prodejny dílny je závislé na uvolnění opatření v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19. Naše výrobky lze objednat (přes e-shop nebo emailem) a vyzvednout právě v našem nově zřízeném obchodě.

Petr Sýkora

UDÁLO SE U NÁS...

V posledních týdnech a měsících se toho mnoho událo nejen v naší republice, nejen v Evropě, ale v celém světě. Potýkáme se se situací, kterou si mnoho z nás neumělo představit; situací, která je náročná především svými omezeními, která však mají smysl. Buďte tedy i nadále trpěliví a chraňte zdraví Vaše i Vašich blízkých.

Slovní a vědomostní hry online

V úterý 2. února jsme se poprvé sešli v online prostředí, abychom si zahráli nějaké hry. Vedle vědomostního kvízu Junior Česko jsme také na střídačku po jednotlivých větách skládali příběh. A celkem se nám vyvedl:

„Chlapec plánoval zajímavý výlet. Veškeré informace si dopředu vyhledal na internetu. Potom si sepsal program svého výletu. Zavřel dveře svého bytu a sestupoval po schodech dolů. Ale vůbec ho nenapadlo, že dole na ulici uvidí něco velmi nečekaného. Potkal tam svoji kamarádku, se kterou se neviděl už několik týdnů. Bylo mu líto, že hodně spěchá. Proto se jí jen v rychlosti zeptal, jak se má, a musel pádit na vlak. Samozřejmě si nezapomněl zajistit její telefonní číslo a předat jí svoje. Podíval se na hodinky a zjistil, že za dvacet minut mu odjíždí vlak. A jak tak na ten vlak spěchal, rozvázala se mu tkanička a škobrtнул. Nakonec to dopadlo tak, že vlak stihnul na poslední chvíli, takže si nemohl zakoupit ani jízdenku. Vyběhl do vlaku, našel si místo k sezení a přemýšlel, jak situaci vyřešit. A jak tak přemýšlel, velmi hluboce, se zavřenýma očima, nakonec usnul. Najednou mu někdo zatřepal rameny a všiml si, že ten, který ho probudil, má uniformu. Uniforma ho překvapila. Jak byl rozespalý, tak začal nesrozumitelně vysvětlovat

uniformovanému člověku, co ve vlaku dělá a kam jede. Jeho to samozřejmě vůbec nezajímalo, protože ho zajímalo, kde má lístek a kde je jeho cílová stanice a odkud vlastně odjel. Situace mu byla nepříjemná a doptával se revizora, co může v tuhle chvíli dělat, když nemá zaplacený lístek. A revizor mu řekl: „To je velice jednoduché, šáhněte hlouběji do kapsy, zaplatíte lístek a zaplatíte pokutu, protože cestujete bez dokladu.“ Chlapec si oddechl, podíval se do peněženky, jestli má dost peněz, a pokutu zaplatil. A tím pádem mohl vesele pokračovat dál a vystoupil na další stanici, kde měl v plánu vystoupit. Připadlo mu ale na mysli, že celé zpoždění způsobila ta dívka, s kterou se zdržel a tím ztratil čas na zakoupení jízdenky. Ženský, to je teda věc na světě. A jak tak na tu svoji kamarádku myslel a měl její telefonní číslo, tak se rozhodl jí zavolat hnedka a už si šahal pro telefon, aby tak učinil. Dívka se mu ozvala, vylíčil jí svoji situaci, a ona mu nabídla, že příště pojedou spolu a tím se vyhne těmto problémům. Chlapec si řekl, že příště by to mohlo být fajn a už se těšil na to, jak to vymyslí, jak to bude příště. A v té euforii z rozhovoru s kamarádkou se vydal na cestu na blízký hrad, aby mohl obdivovat jeho architekturu. Příští výlet už neplánoval, protože to všechno naplánovala jeho nová přítelkyně. A tím si oddechl, protože výlety má rád, ale plánování nesnáší. A zazvonil zvonec a... Chercher la femme.“

Na dalších setkáních budeme ve slovních hrách pokračovat, tematické kvízy budeme střídat s dalšími klasickými hrami, jako jsou např. Černé historky. Až se nebudeme muset scházet online, přidáme i deskové a karetní hry, jejichž přenesení do virtuálního setkání je obtížné.

Markéta Kristlová

Událo se v Břeclavi

V posledním čísle Chaloupky jsem psala, co máme naplánováno na podzimní a zimní měsíce... ale - cesty života jsou nevyzpytatelné. Člověk míní, život mění...

Z důvodu vyhlášení nouzového stavu kvůli epidemii bylo poskytování registrovaných sociálních služeb přerušeno. Bylo umožněno poskytnout služby v nezbytné míře s cílem zajištění ochrany života a zdraví osob, a to i poskytnutí základních činností, které se neváží na registrovaný druh sociální služby, pokud to personální a materiálně technické zabezpečení poskytovateli dovolí.

Prožili jsme vánoční svátky, vstoupili do Nového roku 2021 s očekáváním, co nám přinese. Tak jako většina pracovníků TyfloCentra Brno, i já v Břeclavi jsem s klienty zůstala pouze v tzv. bezkontaktním styku. Snažila jsme se poskytovat podpůrné rozhovory, a tak alespoň trochu zmírnit dopad na psychickou a fyzickou pohodu často osamocených klientů.

Od 15. 1. 2021 byla spuštěna online registrace očkování proti viru covid-19 pro seniory od 80 let, která se bohužel neobešla bez problémů. Sice byla posílána informační koronavirová linka 1221, ale většina seniorů nedostala rezervační termín na očkování. Poté Ministerstvo zdravotnictví informovalo, že je nedostatek vakcín. V Břeclavi se zatím s očkováním pro seniory nezačalo, z posledních regionálních zpráv víme, že je odklad plánován na duben 2021. Tyto informace nám na psychické pohodě nepřidaly.

Proto bych se chtěla zaměřit na radostnější zprávy. První dobrá zpráva je ta, že i nadále s klienty zůstáváme být v bezkontaktním styku, ale zůstáváme. Všechny bych

chtěla pochválit za jejich optimistický přístup k celé situaci. Budeme se těšit na Velikonoce a věřit, že už bude líp. Moc se těšíme, až se všichni sejdeme na ambulantní nebo terénní aktivitě.

Přeji všem hodně zdraví, sil a naděje!

Jindra Seigertschmidová

Pozdravy ze Znojma

V dnešní obtížné době se snažíme zůstat s našimi klienty v kontaktu. S těmi, kteří o to mají zájem, jsme v telefonickém či on-line spojení, poskytujeme jim podporu a pomoc, alespoň takto na dálku. Mluvíme o aktivitách, které by rádi vyzkoušeli, případně jim poskytujeme tipy na aktivity, které mohou vyzkoušet i doma. Někteří se víc věnují vaření a pečení, jiní dostávají tipy na zajímavé audioknihy, či filmy. To vše jim snad alespoň trochu pomáhá, aby si udrželi dobrou náladu, a všichni se už nemůžeme dočkat, až se budeme moct opět setkat u nás ve středisku, či vyrazit společně do přírody.

Tímto bych chtěla jménem pracovníků naší pobočky pozdravit všechny klienty TyfloCentra Brno, nejen ty znojemské. Těšíme se na vás!

Eva Pexová

Architektonické bariéry

Změna tramvajových linek do Bystrce

Od soboty 9. ledna jezdí linka č. 1 z Řečkovic do Pisárek, kde má výstupní zastávku u vjezdu do vozovny. To znamená, že po vystoupení z tramvaje na této zastávce budete muset jít k dalším zastávkám po nástupišti asi 100 metrů proti směru příjezdu. Při cestě do centra můžete na této zastávce i nastoupit, je však nutné se zeptat řidiče, protože některé linky ve vozovně končí.

Do Bystrce se nyní dostanete pouze linkou 3, která jezdí ze Staré osady přes Českou na Rakoveckou a linkou 10, která jede ze Stránské skály, přes Hlavní nádraží (5/6 kolej) Malinovského náměstí a Českou na Ečerovu.

Dopravu v úseku Mendlovo náměstí, Pisárky, Vozovna Komín zajišťují autobusy linek 44 a 84, a mezi zastávkami Bráfova, Komín-smyčka jezdí ještě linka 11. Zastávky Bráfova a Stránského v obou směrech obsluhuje na nástupištích pro směr do Bystrce. Tento stav bude trvat přibližně dva roky.

Výluka tramvají na Lesnou

Přibližně 9 měsíců také nebudou jezdít tramvaje na Lesnou.

Linka 9 je odkloněna do Štefánikovy čtvrti, linka 11 je pro tuto trasu zrušena.

Dopravu na Lesnou zajišťují autobusy č. 46, po trase Pošta Černá Pole, Zemědělská, Erbenova, Schodová, Náměstí 28. října a Dětská nemocnice a linka x9, po trase

Haškova, Loosova, Fillova, Slavíčková, Halasovo náměstí, Fügnerova, Bieblova, Lesnická, Pošta Černá Pole, Jugoslávská, Dětská nemocnice.

Linky 46 a x9 jsou v zastávce Dětská nemocnice provozně propojeny, tzn., že autobusy linky 46 od náměstí 28. října budou pokračovat jako linka x9 zpět na Lesnou a linka x9 od Jugoslávské bude pokračovat na Lesnou jako linka 46.

Přestup mezi tramvajemi a autobusy náhradní dopravy je možný na zastávkách Dětská nemocnice nebo Štefánikova čtvrť.

Poznámky:

Zastávka Pošta Černá Pole je nová zastávka u křižovatky ulic Jugoslávské a Zemědělské.

Zastávka Tomanova je přeložena na ulici Jugoslávskou.

ÚAN Zvonařka v novém

Od začátku února je po rekonstrukci v plném provozu ÚAN Zvonařka. Jak to tam aktuálně vypadá?

Nadchody přes ulici Plotní a Zvonařka jsou zrušeny. Přístup z této strany bude možný až koncem června, kdy by měla být zprovozněna tramvajová linka v ulici Plotní.

Zbývá tedy cesta přes Vaňkovku.

Po sejití schodiště/výtahu z nadchodu od Vaňkovky, je přímo proti vám, na chodníku kde dříve bývaly stánky, nová odbavovací hala. Je situovaná zády k ulici Zvonařka. Ke vchodu do haly vás přivede umělá vodící linie, kterou však je nutné dohledat ve vzdálenosti asi 10 metrů od schodiště nadchodu. Snažte se tuto linii najít a využívat, protože v prostoru mimo ni jsou, a časem

určitě ještě přibudou, různé překážky, například stojany na kola.

Před vchodem do nové haly je směrem vpravo signální pás ke značenému přechodu. Po něm můžete projít, napříč přes všechna nástupiště, asi v polovině jejich délky.

Otočilo se číslování nástupišť a stanovišť. Nástupiště A se stanovišti 1 až 5 je nyní nejbliž nové odbavovací haly.

Stanoviště 1 až 5 jsou číslována v původním směřování, tedy od výtahu k ulici Plotní vzestupně.

Od přechodu jsou na nástupištích směrem vpravo 3 stanoviště, vlevo pak zbývající 2.

V ose všech nástupišť je nainstalovaná umělá vodící linie, od níž jsou, v úrovni jednotlivých stanovišť směrem k vozovce, nainstalované krátké signální pásy. Fyzické označníky zastávek zde nainstalovány nejsou. Vpravo od signálních pásů, tedy u zábradlí, jsou pak odpadkové koše a lavičky.

Nad každým stanovištěm jsou, mírně ve směru jízdy autobusů, zavěšeny dvouřádkové ELP panely. Lze je aktivovat повеlem č. 6 z VPN. Hlásí časy odjezdů dvou nejbližších spojů z daného stanoviště.

V místě přechodu je nad každým nástupištěm umístěný čtyřřádkový ELP. Ten by měl hlásit směry jízdy jednotlivých linek a čísla stanovišť na daném nástupišti, ze kterých odjíždějí.

Šestiřádkový ELP je také na začátku příchozí cesty od Vaňkovky v místě, kde začíná zastřešení. Ten hlásí 6 nejbližších odjezdů linek včetně směrů jízdy a čísel stanovišť, ze kterých odjíždějí.

Spokojeni můžou být i slabozrací cestující, protože všechny nátěry i plochy nástupišť jsou světlé barvy,

osvětlení je kvalitnější než to dosavadní a celý prostor kryté části nádraží se tím výrazně prosvětílil.

Ovládání všech informačních panelů je stejné, jako na vlakovém nádraží tj.:

- povel č. 6 spustí hlášení informací
- povel č. 5 hlášení umlčí
- následný povel č. 5 zopakuje pozastavený řádek
- následný povel č. 6 hlásí další řádky

Změnila se i čísla stanovišť pro linky jezdící v systému IDS JMK:

STANOVIŠTĚ	LINKA	SMĚR JÍZDY (bus IDS JMK)
26	108	Pohořelice - Branišovice - Lechovice - Znojmo
27	108/158	Pohořelice - Branišovice - Miroslav (-Hostěradice)
28	108	EXPRES Znojmo
29	104	Pohořelice - Hrušovany nad Jevišovkou - Hevlín - Laa an der Thaya
30	105	Pohořelice - Pasohlávky - Dolní Dunajovice -Mikulov
31	109	Telnice - Těšany - Klobouky u Brna
32	109	Telnice - Těšany - Klobouky u Brna - Čejč - Mutěnice - Hodonín
33	107	Rousínov - Vyškov
34	106	Slavkov u Brna - Žarošice - Dražůvky - Kyjov
	601	Holubice - Slavkov u Brna
35	602	Velešovice - Rousínov - Komořany - Dražovice Bučovice

Josef Konečný

Ostatní informace

Zdarma po dálnici a rychlostní komunikaci

Dne 1. 1. 2021 nabyla účinnosti novela zákona o pozemních komunikacích, který byl nově zpřesněn a rozšířen: „Zpoplatnění nepodléhá užití zpoplatněné pozemní komunikace silničním motorovým vozidlem přepravujícím těžce zdravotně postižené občany, kteří jsou podle zvláštního právního předpisu držiteli průkazu ZTP, nebo průkazu ZTP/P, pokud provozovatelem silničního motorového vozidla je postižená osoba sama nebo osoba jí blízká.“

Nově tedy byla vypuštěna výjimka týkající se osob s úplnou nebo praktickou hluchotou, proto nově i tyto osoby nemusí hradit poplatek za využití dálnice či rychlostní komunikace. Zároveň došlo i k upřesnění terminologie - sama postižená osoba nebo osoba jí blízká musí být nadále provozovatelem, nikoliv již držitelem silničního motorového vozidla.

K uplatnění osvobození tedy musí být dle zákona splněny zároveň tyto podmínky:

- a) osoba se zdravotním postižením je držitelem průkazu ZTP či ZTP/P (výhoda tedy není vázána na parkovací průkaz, jak je někdy mylně vykládáno)
- b) provozovatelem silničního motorového vozidla je postižená osoba sama nebo osoba jí blízká
- c) osoba se zdravotním postižením se nachází ve vozidle,

Poslední podmínka, uvedená v bodě c) sice v zákoně figurovala i před touto novelou, nicméně v minulosti bylo dohodnuto nad rámec zákona s Policejním

prezidiem, že v situacích, kdy je osoba s postižením přepravována do zařízení (např. zdravotnického, školského, rekreačního atd.), a řidič vozidla se vrací zpět po zpoplatněné silnici sám, nemusí mít ani v tom případě dálniční kupon. Doporučovalo se vyžádat si v těchto případech potvrzení od příslušného zařízení přijetí osoby s handicapem. Tato výjimka však podle dostupných informací již od nového roku neplatí a webové stránky Ministerstva dopravy nyní místo ní uvádí:

„Jestliže motorové vozidlo není použito k dopravě výše uvedené těžce zdravotně postižené osoby, nelze využívat této výjimky (tj. postižená osoba musí být v daný okamžik přepravována tímto vozidlem). Snahou zákona bylo pomoci těžce zdravotně postiženým občanům, nikoli však jejich zdravým rodinným příslušníkům. Neoprávněným zvýhodněním těchto zdravých občanů by naopak mohlo dojít k porušení Listiny základních lidských práv.“

A jak vlastně osoba prokáže nárok na tuto výhodu?

Výhoda je vázána na vlastnictví průkazu ZTP či ZTP/P, který by měla mít osoba se zrakovým postižením u sebe, když je vozidlem přepravována. Bohužel je pravděpodobné, že bude docházet ke kontrolám vozidel na dálnici či rychlostní komunikaci. V zákoně je nyní uvedeno, že provozovatel u této výhody nemusí podávat oznámení o osvobození vozidla od zpoplatnění do evidenčního systému časového zpoplatnění u Státního fondu dopravní infrastruktury. Jinými slovy Celní správa či Policie při kontrolách nyní bude muset vozidlo zastavit a ověřit si přítomnost osoby s handicapem ve vozidle a shlédnout průkaz ZTP či ZTP/P.

Lucie Marková

ZAŽIJTE S NÁMI

Čaj o páté ve čtyři

Srdečně zveme klienty na historicky druhé setkání při Čaji o páté ve čtyři, které proběhne 18. března. Jedná se o společenské setkání s čajem a sušenkami, i když zatím pouze v online formě, jež celé nebo zčásti probíhá v anglickém jazyce. Nejedná se o výuku, nezáleží na vaší úrovni znalostí jazyka. Pojd'te spolu s námi procvičit paměť pomocí angličtiny a setkat se s ostatními nadšenci do cizích jazyků.

Markéta Kristlová

Online herní posezení

Všichni známe a hrajeme deskové, karetní či jiné hry spolu s přáteli. V současné době, kdy je setkávání se s ostatními pouze v omezené míře a příležitostí ke hraní není tolik jako normálně, jsme pro vás připravili setkávání v online formě a upravili pro naše potřeby různé slovní a vědomostní hry. Až bude situace pro setkávání příznivější, sejdeme se klasicky v prostorách nového Domu služeb. Těšit se můžete např. na kvízy na různá témata, klasiky jako je slovní kopaná, hádanky, rébusy, ale také na Černé historky, soutěže typu Riskuj nebo A-Z kvíz, společné tvoření příběhů a mnoho dalšího.

Březnová setkání proběhnou ve dnech: 11. března od 10:00 a 30. března od 15:00. Těšit se na vás budou Regina s Markétou.

Markéta Kristlová

V této rubrice vám mimo jiné rádi předkládáme informace o nově vycházejících knihách, a to především audio a e-knihách.

Najdete zde také svá vlastní díla, která můžete v případě zájmu o jejich otištění posílat na emailovou adresu chaloupka@tyflocentrumbrno.cz. Posílat nám můžete básně i krátké povídky. Díla by neměla být delší než dvě strany. U delších textů počítejte, prosím, s tím, že projdou naší korekturou.

Náš Knižní klub také pravidelně přispívá svou trochou do pomyslného literárního mlýna. Jeho vedoucí a spoluzakladatelka Regina Holíková vám v každém čísle ráda podává nejnovější dávku poezie, moudrostí a myšlenek ze světa knih. Do knižního klubu ráda přivítá i nové členy.

Knižní novinky

Nové audioknihy

Poslední království – Bernard Cornwell

Uhtred z Bebbanburgu přišel na svět v 9. století, kdy jeho rodnou Británii pustošily vpády loupeživých vikingů. Jeho život se obrátil naruby poté, co jeho bratra i otce, northumbrijského velmože, zabili krvelační Dánové. Nebojácného sirotka si násilím osvojil sám vrah jeho nejbližších – hrabě Ragnar Neohrožený – a vychoval ho v duchu vikinských obyčejů. Ačkoli mládenec nikdy nezpřetrhal vazby s krajany, dlouho váhá, kam vlastně patří. Čte Vasil Fridrich.

Masopustní maškary – Vlastimil Vondruška

Detektivní příběh z prostředí pražského královského dvora líčí první setkání druhorozeného syna pána z Chlumu s budoucím králem železným a zlatým. Po studiích přijme pětadvacetiletý Oldřich z Chlumu místo královského písaře, i když by se mnohem radši proháněl na koni po kolbišti. Doufá, že si ho všimne nějaký mocný velmož a bude moci své zemi sloužit i jinak než jen opisováním úředních listin. Příležitost se mu naskytne v okamžiku, kdy se mladému královskému synovi Přemyslu Otakarovi II. ztratí z jeho soukromé komnaty cenný předmět a děkan svatovítské kapituly pověří Oldřicha z Chlumu jeho nalezením. Mladý princ, proslulý svou prchlivostí, dá oběma čas jen do rána. Je masopust a nádvoří a chodby pražského hradu zaplnily maškary. Skrývá se snad pod jednou z veselých masek zloděj? Čte Aleš Procházka.

*Z portálu knihydobrovsky.cz
zpracovala Dominika Puhová*

Nové e-knihy

Bylinkopedie – kolektiv autorů

Velká kniha bylin a rostlin, které známe z české přírody, vhodná pro zapálené bylinkáře, milovníky lidového léčitelství nebo majitele zahrad. Encyklopedie i praktická příručka v jednom plná fotografií, užitečných rad a zdravotních tipů, napsaná autory stejnojmenného úspěšného blogu. Najdete zde nejznámější a nejpoužívanější bylinky s návody, jak je pěstovat, k čemu je používat a jak si připravovat léčivé přípravky.

Doteky dní aneb Zažil jsem rok 1968 – Miloš Konáš

„Období komunistického puče roku 1968 není nijak přesně vysvětleno dodnes. Za jejich následné éry se

nerozebíral, byla zdůrazňována jen bratrská pomoc Sovětského Svazu, která nás vytrhla na poslední chvíli ze spárů kapitalismu. My obyčejní lidé jsme to cítili jinak. Všechno jsme ve velké většině brali jinak, než se oficiálně žádalo, i když nás donutili, mnohde vlastnoručním podpisem, jejich verzi potvrdit.

V románu Doteky dní jsou zachyceny některé skutečné události roku 1968, jak jsem je prožíval s ostatními lidmi v prostředí Realistického divadla, Změny, které v onom roce proběhly, jsou zaznamenány v dějinách a pohledy jedinců je mohou jen dokreslovat. Na jaře zářila Praha štěstím a nadějí, příští podzim chřadla tesknou a ponížením. Jako ostatně mnohokrát v naší historii.“

*Z portálu palmknihy.cz
zpracovala Dominika Puhová*

Knížní doporučení

Švédská série Milénium, jejíž první tři díly napsal Stieg Larsson a dokončil David Lagercrantz, je kombinací detektivního příběhu a thrilleru. Hlavní hrdinkou je mladá hackerka Lisbeth Salanderová s temnou a nevyřešenou minulostí a populární novinář Mikael Blomkvist. Spolu se pouští do řešení tajemných a zapeklitých případů. Všechny díly jsou např. ke stažení v digitální podobě v KDD a zároveň jsou již i načtené Martinem Stránským. Doporučuji tuto sérii všem příznivcům kvalitních severských krimi.

Markéta Kristlová

Knižní klub

V této době plné omezení nám klub funguje pouze online. V programu centra vzniká hodně nových aktivit, proto se zatím neustálilo jeho pravidelné místo. Na setkáních klubu je nás o něco méně, protože ne všichni zájemci mají internetové připojení a mikrofon. Přesto je nás zase o jednoho víc.

Na posledním setkání byla hlavním tématem historie. Do minulosti nás vtáhly zvukové ukázky, vzpomínali jsme také na naše české panovníky a na literaturu s touto tematikou spojenou (pro inspiraci přidávám některé knihy, viz níže). Také nás inspirovaly písně z filmu Noc na Karlštejně, které umí atmosféru života na královském dvoře krásně vykreslit. Písně Waldemara Matušky „Asi do věží“ a Heleny Vondráčkové (alias Jany Brejchové) „Lásko má, já stůňu“ zná nejspíše většina z nás... A takto povzbuzeni jsme vybírali nejzajímavějšího panovníka. Nakonec se jím kupodivu nestal panovník ale panovnice, Marie Terezie. Zajímavá je tím, že po kněžně Libuši byla druhou ženou v čele českého státu. Zatím bohužel také poslední. Musela za své vlády čelit dlouhým válkám, které probíhaly také na našem území, přitom stačila vychovat 16 dětí, budoucích potencionálních princů a princezen pro celou Evropu. Díky tomu se této vládkyni začalo později říkat i „tchýně Evropy“.

Další zajímavosti a podobné informace najdete například i ve videích s názvem Dějiny udatného českého národa (dostupné na YouTube) a ve stejnojmenné knize, jejíž autorkou je Lucie Seifertová. Postavou vypravěče provázejícího seriálem videoklipů je český lev, kterého namluvil Jiří Lábus.

Zajímavá literatura s historickou tematikou:

Rozděl a panuj (Ludmila Vaňková)

Historická kronika o osudech mladých lucemburských králů Václava a Zikmunda a jejich bratra Jana. Třetí generace Lucemburků v Čechách měla po smrti císaře Karla před sebou skvělou budoucnost.

Král železný a zlatý (Ludmila Vaňková) – dostupné v knihovně J. Macana ve formátu mp3

Historický román sleduje osudy a mocenský vzestup krále Přemysla Otakara 2.

Kronika života a vlády Karla IV., krále českého a císaře římského (František Kožík) – dostupné v knihovně J. Macana

Historická románová freska seznamuje s osobností Karla IV., nejvýznamnějšího českého panovníka, na pozadí osudu českých zemí ve 14. století.

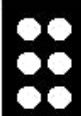
Život Alchymistův (Václav Kaplický) – audiokniha dostupná v knihovně J. Macana

Eduard Kelley, učeň světoznámého anglického alchymisty se pokouší vyrobit zlato, vydává se do Čech v době Rudolfa II. a působí v Třeboni u Viléma z Rožmberka.

Veliké theatrum (Václav Kaplický) – dostupné v knihovně J. Macana

Historický román, jehož hlavním námětem jsou osudové následky pražské defenestrace, povstání českých stavů a bitvy na Bílé hoře.

Regina Holíková

Velikonoční pečení, tentokrát u vás doma

Každoročně s našimi klienty ve Znojmě připravujeme velikonoční dílnu, jejíž součástí je i pečení nějaké tradiční české dobroty. Protože letos nemůžeme péct společně, chceme vám alespoň zprostředkovat tip na výborný recept, který si můžete připravit u vás doma.

Velikonoční jidáše

Poslední postní Květná neděle otevírá poslední týden Velikonoc. Jidáše se podle lidových tradic pekly ve středu. Ta se nazývala Škaredá nebo Sazometná, kdy hospodyně vymetaly komíny a pekly kynuté pečivo pokroucené jako Jidášův charakter. Říkalo se, že kdo se v tento den bude škaredit, zůstane mu to celý rok. Tak pozor, v tento den se jen usmívejte a upečte si výborné a voňavé jidáše.

Ingredience:

Těsto:

1kg hladké mouky

1 kostka droždí

80g cukru krupice

100g másla

3 vejce

300ml mléka

200g mletých mandlí

1 vanilkový cukr

citronová kůra

na potřeni:

50g másla

2 lžíce medu

40ml rumu

moučkový cukr

Postup:

Do vlažného mléka rozdrobíme droždí, se špetkou cukru a dvěma lžícemi mouky ho zamícháme a necháme na teplém místě asi 10-15 minut vzejít. Do velké mísy s moukou přidáme vejce, vanilkový a krupicový cukr, rozpuštěné máslo, nahrubo nasekané mandle, přilijeme kvásek a dobře propracujeme. Pokud je těsto příliš tuhé, přilijeme trochu vlažného mléka. Jakmile je těsto spojené, přeložíme je na vál a dobře propracujeme dohladka a pod utěrkou necháme na teplém místě alespoň 30 minut vykynout. Těsto musí zvětšit svůj objem 1x.

Z vykynutého těsta tvarujeme různé uzlíčky, preclíčky, krucánky, esíčka. Výsledný tvar nemusí být pravidelný a souměrný, ba naopak. Na plechu je necháme ještě 15 minut odpočinout. Pečeme ve vyhřáté troubě na 180°C asi 15-20 minut dozlatova.

Ještě horké jidáše potíráme rozehřátým máslem s troškou rumu a medu. Necháme zaschnout a poté posypeme moučkovým cukrem.

Eva Pexová

Velikonoční tradice

Protože tentokrát recept obstarala kolegyně ze Znojma, přidávám k dobru alespoň jednu Velikonoční zajímavost... 😊

Velikonoční tradice velí mužům, aby na Velikonoční pondělí něžně spletenými proutky omladili ženské pokolení. Nejsem žádnou feministkou, ale uznejte, že věnovat pomlázku člověku, který často v podnapilém stavu dorazí k vašim dveřím a domáhá se vykonání této tradice rozhodně ne něžným způsobem, je poněkud nespravedlivá. Ať už spravedlivá je, nebo není, je to tradice a tu je třeba dodržovat. A právě proto bych vás ráda seznámila s tradicí jinou, k ženám trochu přívětivější.

Tato tradice velí ženám, aby na Velikonoční pondělí oblékly něco nového. U spořivějších žen se může jednat například o ponožky, pásek, šátek či bižuterii. A u méně spořivějších může jít o obuv, kabelky, kožichy, šperky nebo třeba obměnu celého šatníku. Není důležité co, podstatné je, že vůbec. A proč je nutné si tento nový kousek obléct právě na Velikonoční pondělí? No přeci proto, aby vás beránek nepokakal.

Původ této tradice najdeme v dobách dávno minulých, kdy při obětování beránka mohlo dojít k znečištění oděvu právě tímto způsobem.

A protože jde o tradici, a jak jsem již psala, tradice se musí dodržovat, nezapomeňte si letos něco pěkného na sebe pořídit.

Tereza Rejtharová

UŽITEČNÉ KONTAKTY

TyfloCentrum Brno, o. p. s., Chaloupkova 7, Brno

Den pro neobjednané klienty v Brně: čtvrtek 13-17 hod.

Vedení společnosti 515 919 770

e-mail: vedeni@centrumpronevidome.cz

RNDr. Hana Bubeníčková – ředitelka 774 715 100

Kateřina Pokorná – personální manažerka 774 715 102

Bc. Soňa Matoušková – asistentka 774 715 092

Dispečink asistenčních služeb 515 919 670

e-mail: asistence@centrumpronevidome.cz

Mgr. Eva Hlaváčková, vedoucí 774 715 088

terénní sociální pracovnice:

Mgr. Iana Fliashko 774 715 094

Bc. Eva Hrubanová 774 715 089

Centrum sociální rehabilitace a technické pomoci

e-mail: rehabilitace@centrumpronevidome.cz

Mgr. Lukáš Musil, vedoucí 515 919 671, 774 715 095

Petr Kusák, poradenství, technik, lektor
515 919 668, 774 715 103

Ing. Jan Pokorný, lektor 515 919 665, 774 715 104

Bc. Martin Baláž, lektor 515 919 669, 774 715 104

Tereza Rejtharová, DiS., sociální pracovnice 515 919 667

Bc. Eva Hrubanová, sociální pracovnice 515 919 667

Mgr. Jana Bočková, sociální pracovnice 515 919 667

Mgr. Martina Baláková (úterý, čtvrtek, pátek) 515 919 667
(kurzy komunikačních a sociálních dovedností)

Centrum aktivizace a poradenství 515 919 671

e-mail: aktivizace@centrumpronevidome.cz

e-mail: poradna@centrumpronevidome.cz

Mgr. Lukáš Musil, vedoucí 515 919 671, 774 715 095

Bc. Markéta Kristlová, koordinátorka poraden
515 919 672, 774 715 097

Regina Holíková, pracovnice v sociálních službách
515 919 672, 774 715 108

Ing. Eva Hradílková (úterý - cvičení)

Josef Konečný, konzultant pro odstraňování
architektonických bariér 517 814 112, 774 715 110

e-mail: bariery@tyflocentrumbrno.cz

Detašovaná pracoviště v Jihomoravském kraji

Břeclav: Jindra Seigertschmidová

adresa: Národních hrdinů 12/1, 690 02 Břeclav

tel. 774 715 106

e-mail: breclav@centrumpronevidome.cz

Den pro neobjednané klienty: středa 13 – 16:30 hod.

Znojmo: Jitka Petrová

Eva Pexová (úterý až čtvrtek)

adresa: Masarykovo nám. 19, 669 02 Znojmo

tel. 774 715 107, 774 715 109

e-mail: znojmo@centrumpronevidome.cz

Den pro neobjednané klienty: středa 13 – 17 hod.

Moravský Krumlov: Eva Pexová (pondělí a pátek)

adresa: Růžová 39, 672 01 Mor. Krumlov

tel. 774 715 109

e-mail: m.krumlov@centrumpronevidome.cz

Den pro neobjednané klienty: pondělí 13 – 17 hod.

Dílna HapAteliér,

515 919 775

e-mail: hapatelier@centrumpronevidome.cz

Mgr. Petr Sýkora, Ph.D., vedoucí **774 715 099**
pracovnice dílny **515 919 774, 774 715 096**

Mgr. Marta Hubáčková, sociální pracovnice

Zuzana Vašinová, DiS., sociální pracovnice

Holubová Evženie, mistrová, pracovnice v soc. službách
prodejna (Tomáš Sedláček) **515 919 773, 774 715 093**

Tyfloservis - krajské ambulantní středisko Brno

Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno

Tel. 541 212 810, 608 572 335-7

e-mail: brno@tyfloservis.cz

Oblastní odbočky SONS v Brně

Brno-střed (Josef Kaplan) **736 680 669**

čtvrtek 9 – 16 hod. **515 919 776**

e-mail: brnostred-odbocka@sons.cz

Brno-sever (Marie Hauserová) **778 412 715**

pondělí 9 – 16 hod. **515 919 776**

e-mail: brnosever-odbocka@sons.cz

Průvodcovské služby v Brně:

1. Dispečink asistenčních služeb naší společnosti

tel. 515 919 670, 774 715 088, 774 715 094

e-mail: dispecink@tyflocentrumbrno.cz

2. Průvodcovská služba ve stanici Brno, Hlavní nádraží

tel. 725 886 395 (k dosažení i v noci) nebo 725 764 984

3. DP asistent – průvodcovská služba Dopravního

podniku města Brna, tel. 543 174 318, 543 171 350

4. Senior Bus: 731 518 348

Na sečtenou v příštím čísle.

Redakčně pro vás připravili:
Hana Bubeníčková,
Regina Holíková,
Markéta Kristlová,
Josef Konečný,
Lucie Marková,
Eva Pexová,
Dominika Puhová,
Jindra Seigertschmidová,
Petr Sýkora a další

**Příjem příspěvků,
úprava a sestavení:**
Dominika Puhová

**Grafická úprava
a formátování textu:**
Hana Bubeníčková

Korektury:
Hana Bubeníčková,
Dominika Puhová

Audio verzi namluvil: Borek Kapitančík

Úprava zvukové podoby, textová verze: Jan Pokorný

Úprava textu a tisk v bodovém písmu:

Petr Kusák, Martin Kubiš

Distribuce: Martin Kubiš, Dominika Puhová

Jak nás můžete podpořit?

Slepota může postihnout kohokoliv z nás.

Pomozte nám i vy vybavit moderní dům sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky, abychom mohli i nadále zlepšovat prostředí a služby pro naše klienty.

Přispět můžete na transparentní sbírkový účet projektu Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky:

703 703 703 6 / 2010.

Finanční dary je možné také poslat či opakovaně posílat na náš hlavní účet

703 777 377 / 2010.

Pro jednoduché stanovení účelu daru je možné použít "zprávy pro příjemce" platby, kde lze stručně charakterizovat účel daru.

Věnovat můžete finanční prostředky na vybranou službu nebo pro dané pracoviště nebo podpořit některé naše aktivity, případně nahlédnout do našeho koše přání.

Je možné nám dar poskytnout i bez určení použití, pak použijeme finanční dar dle vlastního uvážení tam, kde chybí finanční prostředky nejvíce.

Více informací se dozvíte na našem webu:

www.centrumpronevidome.cz/financni-pomoc

www.centrumpronevidome.cz/kos-prani

DĚKUJEME